

- ... pa, npr. ovaj stari Telefonski imenik, rekao sam samouvjereno dodajući da u drugoj sobi postoji još jedan, noviji.

- Je, rekao je profesor i dvaput zamišljeno kimnuo glavom.

Očekivao sam da će se to i dogoditi, ali u njegovoj se kući razne stvari kroz mnoga desetljeća nisu ni premještavale, a kamoli bacale - i Imenik je ostao na istom mjestu na stoliću sve do profesorove smrti.

No, profesor je ipak pristao da će napisati obrazloženja svojih bilježaka s rubova stranica djela o leptirima Turske, nakon što sam mu umetanjem listića u knjige označio stranice i stavke gdje se nalaze primjedbe. U stvari to je počelo tako da sam prvo rukom zapisivao sve što bi profesor govorio o nekoj svojoj primjedbi. Nakon što sam to prepisao pisaćim strojem tek je onda profesor pristupio opširnijoj razradi svojih primjedaba. On je to po svojem običaju postepeno ispravljao i više puta dopunjavao. Tako je nastao vrijedan profesorov osvrt na djelo o leptirima Turske, a objavljen je u *Entomol. Croat.*, 2 (1996) 1997, 1 - 2: 49 - 52.

Mi smo mu za to posebno zahvalni.

*

Drugi je Lorkovićev osvrt nastao na posve drugačiji način tj. po njegovoj izričitoj želji. Radilo se o prikazu djela PILLER, M. et MITTERPACHER, L.: *Iter per Poseganam ...* etc. Budae 1783. i prijevodu tog djela od S. SRŠANA: *Putovanje po Požeškoj Županiji ...* itd, Osijek 1995. Prijevod knjige bio je u postavi izložbe „Znanost u Hrvata” u Zagrebu od lipnja do studenog 1996. god.

U svojem sam osvrtu istaknuo neospornu znanstvenu vrijednost tog jednog od najstarijih djela važnih za našu prirodoslovnu povijest, s brojnim primjerima kukaca. Neizbježno sam ukazao i na pogrešno navođenje nekih vrsta, kao i druge omaške, posebno na navođenje postojanja svetog skarabeja *Scarabaeus sacer* L., kao jedne od najčešćih vrsta u Slavoniji, što je uopće isključeno kao mogućnost. Napisao sam i da je prevođenjem znanstvenih naziva svih kukaca i biljaka na hrvatski umanjena vrijednost ovog inače hvalevrijednog pothvata, također s primjerima koji dovode do miješanja pojmova, djelomično i do potpune zbrke.

Rukopis osvrta predao sam, kao i uvijek, glavnom uredniku na čitanje i ocjenu. Nakon nekoliko dana telefonirao mi je profesor Lorković da ima više primjedaba na rukopis i „da ne bi on pisao svoj osvrt na moj osvrt” da će napisati dodatak. I, naravno, napisao ga je. O čemu se radilo? Najviše su ga smetale moje „preblage” primjedbe na prevođenje svih znanstvenih imena kukaca i biljaka na hrvatski, pa se u prvoj verziji pitao gdje je recenzija koju je on na zahtjev Akademije napravio prije nekoliko godina. No, nakon nekog vremena profesor je našao svoju kopiju cijelog latinskog teksta i prijevoda te knjige kao i recenziju koju je napisao, pa je taj dio u Dodatku kasnije izmijenjen. To je dokaz da profesor nije sve zaboravljao, pa ako i nije mogao odmah naći nešto ili sjetiti se nečega, učinio je to kasnije. Recenzija, koju je napisao prije 8 godina, bila je relativno kratka (jer se nadovezao na prethodnog recenzenta) i u svemu potpuno pozitivna, jer tadašnji prijevod nije sadržavao prijevode znanstvenih imena kukaca i biljaka na hrvatski jezik za razliku od prijevoda u knjizi objavljenoj 1995. godine, pa je i to tako napisao. No, prije tiskanja profesor je još dodao riječ „nepotrebnih” ispred riječi „prijevoda” - toliko su mu ti prijevodi smetali! U Do-datku je profesor iznio još i neke druge svoje primjedbe, kao npr. one o mjerama za veličinu kukaca itd. Iz toga, kao i iz cijeloga Dodatka mojem osvrtu vidi se koliko je profesor Lorković bio ne samo pedantan, nego i ustrajan u svojim stavovima, pa i strog kada je to smatrao potrebnim.

Osvrt je objavljen u *Entomol. Croat.*, 3 (1997) 1998, 1 - 2: 79 - 71. a profesorov Dodatak na str. 71.

*

Iz sjećanja na iznimnu osobu i posebno značajnu ličnost profesora Lorkovića mogu izdvojiti još jedan doživljaj s njime.

Kada sam ga 1994. god. posljednji put vozio u inozemstvo kao počasnog gosta IX. kongresa Europskog društva lepidopterologa (SEL) u Lednice na Moravě i Brno u Češkoj (BRITVEC, B., *Glasnik zaštite bilja*, XVIII. 1995, 4: 211 - 213), trebalo je vidjeti koliko je ljudi, ne samo starijih stručnjaka, njegovih suradnika i prijatelja, nego i mladih ljudi željelo razgovarati s njime, pitati ga za neki savjet ili ga samo pozdraviti i slikati se s njime i tako mu odati priznanje i poštovanje. Na žalost, tamo nije bilo nikoga iz Hrvatske, ali se i tada moglo vidjeti koliko je profesor Lorković cijenjen izvan svoje domovine.

A u domovini je smrt nestora hrvatskih bioloških znanosti našla tek skromno mjesto u sredstvima javnog obavještanja.

Zbog toga i pišem ovo.

Slava profesoru Zdravku Lorkoviću!

B. BRITVEC, Zagreb

HRVATSKO ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO 1998. - 1999. GOD.

Nekih bi se starih dobrih običaja trebalo držati, pa stoga bilježim ovdje aktivnosti našega društva od prethodne XI. skupštine, održane u prosincu 1997. godine (*Entomol. Croat.* (1997) 198, 3 (1 - 2): 76 - 77., do pripreme ovog sveska.

U 1998. i 1999. godini hrvatski su entomolozi bili aktivni na domaćim i inozemnim skupovima. Na poznatom seminaru zaštite bilja u Opatiji (veljača 1998) održali su 6 referata, na skupu koji je organizirala HAZU o promjenama klime (svibanj 1998) dva referata, na Prvom kongresu hrvatskih genetičara (Hvar, lipanj 1998) dva referata, a na VI. europskom entomološkom kongresu (Česke Budějovice, 23. do 29. kolovoza 1998) 13 naših članova prikazalo je 7 postera. Na sjednici odbora SIEC u Mađarskoj F. Perović je podnio izvještaj o radu HED-a. U mjesecu veljači 1999. god. na 43. seminaru zaštite bilja održanom u Opatiji održano je čak 10 referata iz primijenjene entomologije. Brojni su stručni članci objavljeni u popularnim publikacijama. Ovdje treba dodati da su Državne nagrade za popularizaciju i promidžbu znanosti dobili akademik Milan Macelj (za 1998. god.) i prof. dr. Paula Durbešić, za 1999. god.

Bilježimo i tri događaja: u Zagrebu je 14. studenog 1998. otvoren Insektarij u Zoološkom vrtu; 4. prosinca 1998. god. u Varaždinu je otvoren novouređeni i prošireni postav Entomološkog odjela Gradskog muzeja; u mjestu Kurjavići (općina Višnjan) 25. srpnja 1998. otkrivena je spomen-ploča istaknutom hrvatskom prirodoslovcu i entomologu prof. dr. Antunu Korleviću uz prigodne riječi B. Britveca (v. *Glasnik zaštite bilja* 1998 6): 319 - 320).

Sedmi sastanak Upravnog odbora održan je 11. XI. 1998. god. u Zavodu za polj. zoologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu, (M. Macelj, J. Igrc Barčić, B. Milošević, B. Hrašovec, F. Perović, R. Dobrinčić) uz sudjelovanje članova Nadzornog odbora (M. Harapin, S. Keglević). Predsjednik M. Macelj izvjestio je o brojnim aktivnostima (preregistracija po novom Zakonu o udrugama, traženju potpore za izdavanje časopisa i dr.). B. Milošević je prikazao izvještaj odsutnog glavnog urednika Zdravka Lorkovića o radu na uređivanju časopisa *Entomologia Croatica*. Izvještaj u kojem je prikazana cjelokupna aktivnost 1990. - 1998. i analiza tri izašla volumena, nažalost je i zadnja aktivnost našeg glavnog urednika. Kada sam nakon sjednice išao posjetiti ga u bolnici, već je bilo prekasno da ga obavijestim o zaključcima i Zdravko Lorković je preminuo u 23.30.

Na sastanku je u članstvo primljena Biljana Janev-Hutinec i razmatrane su prijave nekoliko mladih entomologa iz Splita, te je zaključeno da podnesu i pismene prijave. Razmatrano je više pitanja i usvojeni su odgovarajući zaključci: sazivanje Uredničkog odbora, prihvaćen je pismeni izvještaj B. Britveca o otkrivanju spomen-ploče A. Korleviću; obilježavanje 90.-te obljetnice

osnivanja Entomološke sekcije - krajem 1999. god.: projekt entomološke bibliografije na Internetu, web stranice HED-a na poslužitelju (serveru) Agronomskog fakulteta (popis vrsta kukaca u entomofauni Hrvatske) i organizirani posjet Entomološkom odjelu muzeja u Varaždinu.

Predviđena sjednica Uredničkog odbora (22. siječnja 1999., Zavod za polj. zoologiju Agronomskog fakulteta) imala je nepredviđeni dnevni red. Odana je počast dotadašnjem glavnom uredniku akademiku Zdravku Lorkoviću. B. Britvec je u kraćem izlaganju dao osvrt na život i djelo akademika Lorkovića. Nazočni su bili članovi: P. Durbešić, I. Mikloš, B. Britvec, B. Milošević, M. Maceljki i M. Harapin. Razmatrani su problemi naznačeni u izvješću glavnog urednika od 14. rujna 1998. god. koji je prethodno bio podnjet Upravnom odboru (nedostatak i kontinuitet sredstava, generacijska nepovezanost, tehnički problemi, odabir recenzenata i dr.). Nakon dulje rasprave u kojoj su sudjelovali svi nazočni za novog glavnog urednika predložen je akademik Milan Maceljki, za nove članove uredništva predloženi su prof. dr. Jasminka Igrc Barčić i dr. Gábor Jenser (Budimpešta). Oko tehničkog uređivanja časopisa B. Miloševiću će pomagati dipl. ing. Tanja Gotlin Čuljak i taj će dio posla preuzimati postepeno. Branimir Gjurašin, dipl. biol. predložen je za novog člana uredništva web stranica. Razmatrani su pojedinačno prilozi za Vol. 4. i izvještaji recenzenata te je sastavljen preliminarni sadržaj, a konačni će odrediti glavni urednik u okviru raspoloživih sredstava.

Osmi sastanak Upravnog i Nadzornog odbora održan je 4. svibnja 1999. god. u Zavodu za polj. zoologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Nazočni su bili M. Maceljki, R. Dobrinčić, B. Milošević, M. Harapin, B. Britvec i S. Keglević dok su nedolazak ispričali J. Igrc Barčić, B. Hrašovec, P. Durbešić i S. Vujčić-Karlo, te F. Perović. Verificiran je zapisnik 7. sjednice. Pročitana je zapisnik sa sjednice Uredničkog odbora, te su u skladu s odredbama Statuta potvrđeni prijedlozi Uredničkog odbora: novi glavni urednik je akademik Milan Maceljki, a novi su članovi Jasminka Igrc Barčić i Gábor Jenser. Također su podržani i drugi prijedlozi sa sjednice Uredničkog odbora. R. Dobrinčić je pročitala izvješće blagajnika B. Hrašovca o prihodima i rashodima u 1998. god. koje je u zakonskom roku predano Državnoj reviziji. Pripomoć za izdavanje časopisa za 1998. god. primljena je 30. 4. 1999. Zaključeno je da Nadzorni odbor pripremi izvješće za XII. godišnju skupštinu. B. Milošević je obrazložio prijedlog projekta "Zaštita ugroženih vrsta danjih leptira u Hrvatskoj i Sloveniji" koji je prijavljen na natječaj kod Regionalnog centra za zaštitu okoliša u Mađarskoj. Upravni je odbor dao podršku projektu. Razmatran je program obilježavanja 90. - te godišnjice osnivanja Entomološke sekcije te je zaključeno da se u prosincu 1999. održi XII. skupština HED-a i oko 8 pozvanih referata o određenoj problematici u entomologiji jer nema financijskih mogućnosti da se ove godine održi međunarodni skup. B. Milošević je izvijestio o primjedbama koje je dao Državnoj upravi za zaštitu prirode i okoliša na nacrt Nacionalne strategije zaštite biološke raznolikosti (pogrešni ili nepotpuni podaci o broju vrsta kukaca, nedovoljni prijedlozi mjera zaštite i dr.). Konstatirano je da Hrvatsko entomološko društvo nije primilo taj nacrt i da nitko od ostalih prisutnih članova Upravnog i Nadzornog odbora nije upoznat s tim nacrtom. - Na sjednici su također razmatrani prijedlozi da se neke ulice u Zagrebu nazovu po zaslužnim entomolozima, što će se konkretizirati na skupštini. B. Milošević je predložio da se HP-u uputi prijedlog da se izda poštanska marka s likom Z. Lorkovića.

U društvene vijesti pripada i aktivnost društva na Internetu, o tomu opširnije na str. 95.

B. MILOŠEVIĆ, Zagreb

OBAVIJESTI

INFORMATION

**PROSLAVA 90. OBLJETNICE
organiziranog entomološkog rada u Hrvatskoj i XII. skupština
Hrvatskoga entomološkog društva.**

Upravni odbor Hrvatskoga entomološkog društva odlučio je na sjednici 4. svibnja 1999. godine da se proslava 90. obljetnice organiziranog entomološkog rada u Hrvatskoj održi istovremeno sa XII. skupštinom društva i to u mjesecu prosincu 1999. godine u Zagrebu. U Zagrebu je 3. veljače 1909. godine utemeljena Entomološka sekcija Hrvatskoga prirodoslovnog društva (kasnije Hrvatske biološke centrale) te se taj dan smatra početkom organiziranog entomološkog rada u Hrvatskoj.

Naknadno će biti objavljen točan datum i program skupa.

**CELEBRATION OF THE 90th ANNIVERSARY
of organized entomological activity in Croatia and 12th assembly of
the Croatian Entomological Society**

As its session held on 4 May, 1999, the Steering Committee of the Croatian Entomological Society has decided that the celebration of the 90th anniversary of organized entomological activity in Croatia be held simultaneously with the Society's 12th assembly in the December of 1999 in Zagreb. On 3 February, 1909, the Entomological Section of the Croatian Natural Sciences Society (later to become the Croatian Biological Head office) was established in Zagreb. The same day is therefore considered as the beginning of organized entomological activity in Croatia.

The exact date and programme of the gathering shall be published subsequently.

HRVATSKO ENTOMOLOŠKO DRUŠTVO NA INTERNETU

Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu pružio je 1988. god. na svom serveru gostoprimstvo WEB stranicama Hrvatskoga entomološkog društva koje smo od 1996 održavali na poslužitelju Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. To nam je omogućilo reorganizaciju i znatno proširenje sadržaja. Na Internetu postoji veliki broj entomoloških stranica na engleskom jeziku i znatno manje na drugim jezicima. O entomologiji se može saznati gotovo sve: postoje diskusijske liste, najrazličitije baze podataka, bibliografije, adresari, tečajevi, glosari, razni obrazovni sadržaji za sve uzraste, sveučilišni programi, fotografije, ključevi, informacije o projektima, itd., itd. Samo nešto nam je još nedostajalo: *sadržaji na hrvatskom jeziku*. Kao znanstvena i stručna udruga želimo ispuniti određeno mjesto u hrvatskom prostoru Interneta. Stranice smo zamislili tako da one povezuju sadržaje drugih entomoloških institucija u Hrvatskoj